

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK.

A R R E S T

**nr. 196.503 van 29 september 2009
in de zaak A. 161.017/X-12.245.**

In zake :

1. Rob DE GRAAF,
2. Marion SCHUIT,
die woonplaats kiezen bij
advocaat W. DE GENDT,
kantoor houdende te 3960 BREE,
Veeweidestraat 12

tegen :

1. de stad HAMONT-ACHEL,
die woonplaats kiest bij
advocaat W. MERTENS,
kantoor houdende te 3580 BERINGEN,
Scheigoorstraat 5,
2. het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
advocaat L. DEHAESE,
kantoor houdende te 3500 HASSELT,
Luikersteenweg 187.

DE RAAD VAN STATE, Xe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Rob DE GRAAF en Marion SCHUIT op 21 maart 2005 hebben ingediend om de nietigverklaring te vorderen van :

1. het besluit van 27 september 2004 van de gemeenteraad van de gemeente Hamont-Achel “tot definitieve vaststelling van het bijzonder plan van aanleg ‘Hamont Centrum-wijziging’ en het bijhorende onteigeningsplan”,
2. het besluit van 21 december 2004 van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening houdende goedkeuring van het bijzonder plan van aanleg “Hamont Centrum-wijziging” van de stad Hamont-Achel, bestaande uit een plan van de bestaande toestand, een bestemmingsplan met bijbehorende stedenbouwkundige voorschriften en een onteigeningsplan, waarbij beslist wordt dat “het algemeen nut (...) de onteigening vordert van de percelen aangegeven op het onteigeningsplan” en waarbij aan de stad Hamont-Achel de machtiging tot onteigening wordt verleend, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 20 januari 2005;

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur S. DE TAEYE;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 17 juni 2009 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 4 september 2009;

Gehoord het verslag van staatsraad J. CLEMENT;

Gehoord de opmerkingen van advocaat P. PAESEN, die loco advocaat W. DE GENDT verschijnt voor de verzoekende partijen, van advocaat W. MERTENS, die verschijnt voor de eerste verwerende partij, en van advocaat L. TIJINI, die loco advocaat L. DEHAESE verschijnt voor de tweede verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur-afdelingshoofd F. DE BUEL;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

OVERWEEGT WAT VOLGT :

I. Feiten

1.1. De verzoekende partijen zijn eigenaar en bewoner van een goed, gelegen te Hamont-Achel, Stationstraat 94, kadastraal bekend sectie C, nr. 437/e.

1.2. Het goed is volgens het op 22 maart 1978 vastgestelde gewestplan Neerpelt-Bree gelegen in woongebied. Het is tevens gelegen binnen het gebied van het op 7 mei 1996 goedgekeurde bijzonder plan van aanleg (hierna: BPA) Hamont-Centrum. Het is niet gelegen binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

- 1.3. Op 28 augustus 2003 wordt het voorontwerp BPA “Hamont-Centrum - Wijziging” besproken op een plenaire vergadering.
- 1.4. Op 24 november 2003 stelt de gemeenteraad van de stad Hamont-Achel het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan definitief vast.
- 1.5. Op 5 februari 2004 keurt de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg het voornoemde gemeentelijk ruimtelijk structuurplan goed.
- 1.6. Op 23 februari 2004 stelt de gemeenteraad van de stad Hamont-Achel het “BPA Hamont-Centrum - Wijziging” voorlopig vast. De eigendom van de verzoekende partijen wordt hierbij deels in een zone voor open en/of halfopen bebouwing gesitueerd, deels in een zone B voor binnenplaatsen, patio's en achtertuinen, deels in een zone voor voortuinen en in een zone voor waardevolle en te beschermen bomen. Er wordt voorzien in de onteigening van het perceel ten belope van 18a 68ca.
- 1.7. Op 3 maart 2004 wordt het besluit tot goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Hamont-Achel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.
- 1.8. Tijdens het openbaar onderzoek met betrekking tot het voornoemde BPA, dat loopt van 2 maart 2004 tot en met 31 maart 2004, worden 11 bezwaarschriften ingediend, waaronder één door de verzoekende partijen.
- 1.9. Op 9 juni 2004 verleent de Gecoro van de stad Hamont-Achel een gunstig advies omtrent het BPA.
- 1.10. Op 16 juni 2004 weerlegt de groep delta stedenbouw, ontwerper van het voormelde BPA, in een verslag deels de ingediende bezwaren. Met betrekking tot het bezwaarschrift van de verzoekende partijen wordt de voorziene onteigening teruggebracht tot 7a 52ca.
- 1.11. Op 28 juni 2004 beslist de gemeenteraad van de stad Hamont-Achel betreffende het voornoemde verslag dat “de voorgestelde wijzigingen van wezenlijk belang zijn om te komen tot goedkeuring van het BPA

en het derhalve noodzakelijk is over te gaan tot het hernemen van het openbaar onderzoek”. Hiertoe wordt het aangepaste ontwerp BPA voorlopig vastgesteld.

1.12. Tijdens het openbaar onderzoek met betrekking tot het aangepaste ontwerp BPA, dat plaatsvindt van 12 juli 2004 tot en met 10 augustus 2004, worden 12 bezwaarschriften ingediend, waaronder één door de verzoekende partijen.

1.13. Op 30 augustus 2004 worden in een verslag van de groep delta stedenbouw alle bezwaren weerlegd.

1.14. Op 9 september 2004 gaat de Gecoro van de stad Hamont-Achel akkoord met het voormelde verslag.

1.15. Op 27 september 2004 weerlegt de gemeenteraad van de stad Hamont-Achel de 12 bezwaarschriften met verwijzing naar het voormelde verslag en wordt het BPA “Hamont-Centrum - wijziging” definitief vastgesteld. Dit is het eerste bestreden besluit.

1.16. Op 8 december 2004 wordt in een nota van de afdeling Ruimtelijke Planning met betrekking tot de “procedurele aspecten” van totstandkoming van het voormelde BPA onder meer het volgende gesteld :

“Enig discussiepunt bij dit dossier is de al of niet correcte toepassing van artikel 187 van het DRO (relatie lopende procedure BPA met goedkeuringsprocedure GRS). Uit het procedureverloop blijkt dat de gemeenteraad het BPA een eerste maal voorlopig heeft vastgesteld op 23 februari 2004, dus strikt genomen na de beslissing tot goedkeuring door de Bestendige Deputatie van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (05.02.2004). De betekening aan de gemeente van deze beslissing van de Deputatie dateert echter van na de publicatie in het Belgisch Staatsblad op 3 maart 2004. Intern werd in de loop van de procedure gemeld dat de betekening logischerwijze van belang is voor de toepassing van dit artikel. In die optiek wordt dit element niet als een procedurefout aanzien en kan de goedkeuringsprocedure voortgezet worden. Voortgaand op deze problematiek heeft het provinciebestuur een schrijven gericht aan de minister met de vraag het decreet te wijzigen in die zin dat geen betwisting meer mogelijk is. Dit schrijven zal in een aparte nota worden toegelicht”.

1.17. Op 21 december 2004 keurt de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening het “BPA Hamont-Centrum - Wijziging” goed. Dit is het tweede bestreden besluit.

II. Onderzoek van het eerste middel

2.1. Uiteenzetting van het eerste middel

In het eerste middel wordt de schending aangevoerd van artikel 187 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (hierna: DRO).

In het verzoekschrift wordt het middel als volgt toegelicht:

“Het middel is gebaseerd op de schending van art. 187 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. (hierna genoemd ‘DRO’)

Doordat een procedure tot opmaak of herziening van het BPA werd aangevat nadat het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van eerste verwerende partij definitief werd vastgesteld en goedgekeurd.

Terwijl art. 187 2de lid DRO bepaalt dat nadat een eerste gemeentelijk ruimtelijk structuurplan definitief is vastgesteld en door de bestendige deputatie of de Vlaamse regering is goedgekeurd, voor die gemeente geen procedures tot opmaak of herziening van algemene plannen van aanleg en bijzondere plannen van aanleg kunnen aangevat worden.

b. Toelichting bij het middel

Nadat een eerste gemeentelijk ruimtelijk structuurplan definitief is vastgesteld en door de bestendige deputatie of de Vlaamse regering is goedgekeurd, kunnen voor die gemeente geen procedures tot opmaak of herziening van algemene plannen van aanleg en bijzondere plannen van aanleg (...) aangevat worden

In casu:

% Werd het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Hamont-Achel definitief vastgesteld door de gemeenteraad op 24 november 2003

% Werd het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan goedgekeurd door de Bestendige Deputatie op 5 februari 2004.

% Werd het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 3 maart 2004.

Na 5 februari 2004 kon de eerste verwerende partij derhalve geen procedure tot opmaak of herziening van het BPA aanvatten.

In het art. 187 2de lid DRO wordt niet expliciet aangegeven op welk ogenblik de procedure wordt ‘aangevat’ doch dit kan wel impliciet uit ditzelfde artikel afgeleid worden.

In art. 187 laatste lid DRO wordt aangegeven dat er een lopende procedure in de zin van deze bepaling indien het plan van aanleg of het plan tot herziening van een bestaand plan van aanleg voorlopig is aangenomen door de gemeenteraad.

Vermits het evident is dat een procedure begint te lopen zodra ze is aangevat en ze lopende is indien ze voorlopig is aangenomen, moet hieruit afgeleid worden dat de procedure wordt aangevat met het voorlopig aannemen.

Op 28 juni 2004 werd het aangepaste BPA voorlopig vastgesteld door de Gemeenteraad.

Het aangepaste BPA werd dus vastgesteld nadat het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan op 5 februari 2004 werd goedgekeurd door de Bestendige Deputatie.

Zelfs de eerste voorlopige vaststelling dateert van na de goedkeuring door de Bestendige Deputatie op 5 februari 2004, met name van 23 februari 2004. Het middel is derhalve gegrond”.

2.2. Beoordeling

2.2.1. Artikel 187 DRO stelt:

“De procedure voor opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan die op grond van het decreet van 24 juli 1996 houdende de ruimtelijke planning werd aangevat vóór de inwerkingtreding van dit decreet, wordt, vanaf de eerstvolgende fase van de procedure volgend op deze die loopt op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet, verder afgehandeld overeenkomstig de bepalingen van dit decreet, behoudens toepassing van artikel 178 van dit decreet. Als onderscheiden fasen van de procedure worden voor de toepassing van deze bepaling verstaan: de voorlopige vaststelling; de aankondiging van het openbaar onderzoek en het openbaar onderzoek; het advies van de Vlaamse regering of de bestendige deputatie; het advies van de bevoegde adviescommissie; de goedkeuringsbeslissing; de bekendmaking.

Nadat een eerste gemeentelijk ruimtelijk structuurplan definitief is vastgesteld en door de bestendige deputatie of de Vlaamse regering is goedgekeurd, kunnen voor die gemeente geen procedures tot opmaak of herziening van algemene plannen van aanleg en bijzondere plannen van aanleg en daarmee samenhangende onteigeningsplannen overeenkomstig de artikelen 12 tot en met 34 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, meer aangevat worden.

Vanaf datzelfde ogenblik zijn artikel 37 tot en met 40 en 48 tot en met 53 van dit decreet van toepassing voor die gemeente.

Procedures tot opmaak of herziening van algemene plannen van aanleg en bijzondere plannen van aanleg en daarmee samenhangende onteigeningsplannen die lopen op het moment van de goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, worden voortgezet overeenkomstig de in het tweede lid bedoelde artikelen. Hetzelfde geldt voor procedures tot opmaak of herziening van algemene plannen van aanleg en bijzondere plannen van aanleg en daarmee samenhangende onteigeningsplannen die lopen op het moment van de inwerkingtreding van dit decreet in gemeenten die op dat moment beschikken over een goedgekeurd gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Er is een lopende procedure in de zin van deze bepaling indien het plan van aanleg of het plan tot herziening van een bestaand plan van aanleg voorlopig is aangenomen door de gemeenteraad”.

2.2.2. Het tweede lid van het geciteerde artikel 187 DRO stelt dat geen procedures tot opmaak of herziening van algemene of bijzondere plannen van aanleg kunnen worden aangevat eens een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (hierna: GRS) is goedgekeurd door de deputatie of de Vlaamse regering. In casu heeft de deputatie het GRS goedgekeurd op 5 februari 2004.

Het vierde lid van het geciteerde artikel 187 DRO bepaalt dat van een “lopende procedure” voor herziening van plannen van aanleg pas kan gesproken worden vanaf de voorlopige aanneming van een plan tot herziening door de

gemeenteraad. In casu is ten vroegste op 23 februari 2004, bij de eerste voorlopige vaststelling van het voormelde BPA, sprake van een lopende procedure.

2.2.3. Dat de procedure tot herziening van het BPA nog niet lopende was toen het GRS door de deputatie werd goedgekeurd, impliceert dat ze ook nog niet aangevat was. Het lopend worden van de procedure valt namelijk per definitie samen met de aanvatting ervan. De eerste verwerende partij kan derhalve niet gevolgd worden waar zij in haar laatste memorie stelt dat de procedure voor het BPA in kwestie dan wel niet lopend was alvorens het GRS werd goedgekeurd, maar wel reeds aangevat.

2.2.4. In artikel 187, vierde lid DRO is uitdrukkelijk sprake van "het moment van de goedkeuring" van het GRS. In artikel 187, eerste lid DRO worden de fases van de goedkeuring en van de bekendmaking uitdrukkelijk onderscheiden. De interpretatie van de tweede verwerende partij als zou voor de toepassing van het vierde lid de datum waarop de gemeente het goedkeuringsbesluit van de deputatie ontvangt determinerend zijn, vindt geen steun in het decreet.

2.2.5. In strijd met artikel 187 DRO is in onderhavig geval de procedure tot herziening van het BPA aangevat nadat het GRS was goedgekeurd door de deputatie. Het eerste middel is gegrond.

**OM DIE REDENEN
BESLIST DE RAAD VAN STATE :**

Artikel 1.

Vernietigd worden :

1. het besluit van 27 september 2004 van de gemeenteraad van de gemeente Hamont-Achel "tot definitieve vaststelling van het bijzonder plan van aanleg 'Hamont Centrum-wijziging' en het bijhorende onteigeningsplan",
2. het besluit van 21 december 2004 van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening houdende goedkeuring van het bijzonder plan van aanleg "Hamont Centrum-wijziging" van de stad Hamont-Achel, bestaande uit een plan van de bestaande toestand, een bestemmingsplan met bijbehorende stedenbouwkundige voorschriften en een onteigeningsplan, waarbij beslist wordt dat het algemeen nut de onteigening vordert van de

percelen aangegeven op het onteigeningsplan en waarbij aan de stad Hamont-Achel de machtiging tot onteigening wordt verleend, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 20 januari 2005.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als de vernietigde besluiten.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op 350 euro, komen ten laste van de verwerende partijen, elk voor de helft.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negenentwintig september 2009, door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	R. STEVENS,	kamervoorzitter,
	J. BOVIN,	staatsraad,
	J. CLEMENT,	staatsraad,
Mevr.	S. DE CLERCQ,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DE CLERCQ.

R. STEVENS.